

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an 10 "

Pe 1 lună 2 "

N-rii de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oras și comitat 502.

Gerem avizuri telegrafice și telefonice precum și rapoarturi scurte dar cuprinzătoare despre toate mișcările electorale în special despre întrunirile de candidare.

Cabinetul pistriț.

S'a constituit cabinetul pistriț. Unul câte unul, persoane «marcante» chemat a zidi pe socoteala noastră «statul național maghiar unitar». Fiecare ministru e de alta convingere politică, dar asta nu-i împedecă să pășească în deplină solidaritate împotriva noastră. S'au împăcat în ultimul moment pe pielea noastră, cum se zice. *In celu interne au căpătat mână liberă.* Unde mai sunt apoi celelalte condițiuni pe cari convenita precauție i-a împedecat să le spună pe față. Se înșală accia ce crede, că guvernul acesta ar cuteză să dea pe față acum înaintea alegerilor toate «condițiunile păcii». Atât de rafinați politicieni sunt aceștia, că nu-și vor tradă toate scopurile înainte de a-și înjgheba majoritatea noastră. Dar putem fi pregătiți la cele mai rele. Coaliția o știe prea bine, că în cercurile naționaliste n'are teren. Dar vrând să nimicească partidul liberal, ca să-l înlocuiască cu un altul mai șovinist, va trimite «partidul constituțional» (a lui Andrassy) prin cercurile noastre. În Budapesta ei ne strigă moarte, dar acum vor da pe blânzii. Sperăm însă, că nu se va afla nici un Român care să întinză mână de ajutor celor mai mari dușmani ai poporului românesc. Deviza să ne fie: să ne curățim cercurile de bătării; numai candidații naționaliști să aibe prospecte de învingere. Pân' acum ni-au înjurat, batjocurit, disprețuit — a sosit acum vremea să le plătim. Alegerile de deputați sunt deja orânduite. E sigur, că se vor arunca asupra cercurilor naționalităților. Dar dacă fiecare alegător român n'a făcut altceva decât, că le arată ușa corțșilor coaliției și-și dă votul pe candidatul partidului național, atunci și-au făcut deja toți datoria. Alegerea de față va dovedi încât inteligența română va fi la înălțimea chemării ei.

Alegerea aceasta va face epocă în istoria poporului român. Ori învingem la alegeri în cercurile românești și prin aceasta viața națională se deșteaptă la o nouă viață, ori cădem cu rușine, poate pe veacuri întregi. *Și fiind mare primejdia, pentru că e mare rizicul, cunoștința aceasta trebuie să ne dea putere și stăruință ca cu puteri unite să zădărniciim tendențele păcătoase ale politicianilor șoviniști.* Dacă nici primejdia ce ne amenință acum, nu e în stare să ne unească într'o singură falangă străbătută de idealul național, atunci conducătorii nostri dovedesc nu numai lipsa de înțelepciunea politică, ci nici nu merităm schimbarea în mai bine a stării noastre ticăloase.

Să ne aducem numai aminte, că sunt atâtea acțiuni luate în plan de guvern — a-

proape toate împotriva noastră — chestiuni așa de însemnate sunt la ordinea zilei, că în aceste împrejurări fiecare român, numai întărind partidul național român își poate împlini datoria. Iar cei ce nu vreau, ori nu știu să expună, deese cu frățască dragoste, la o parte și întinză mâna de ajutor celor cari știu și vreau să lupte în interesul poporului român.

Să ne aducem aminte, că acest cabinet pistriț, a cărei membri au luat poziție totdeauna contra votului universal, nu va îngădui, ca noi să ne ocupăm locul ce cu drept ni se cuvine în parlament. Un partid politic nu e tot așa de mare dușman ca celalalt. Drept aceea nici să nu pactăm cu nimeni, să nu ne încredem nimăruia. Amenințările nici unuia să nu influențeze asupra convingerilor noastre. Noi numai prin propria putere putem deveni factori politici de care trebuie să se fie seamă; să nu contăm deci la sprijinul altora. Pe de altă parte noi nu putem aprobă stările de față, prin urmare nici nu le putem da sprijinul nostru. Ba chiar din contră, după ce aceiași oameni azi la putere cari vesteau și vestesc așa numitele «garanții naționale» ca idee conducătoare în reforma electorală, bine să avem seama, că lăsându-ne bătuți acum, ne vor scoate, pentru totdeauna din parlament. Este doar lucru știut, că Andrassy n'a voit nici odată votul universal. Și vot universal, cabinetul acesta nici când nu va face, ci va lărgi numai dreptul electoral — în detrimentul nostru.

Să nu uităm în fine, că programul acestor domni este statificarea instrucției și maghiarizarea pe întreaga linie. Și că un archișovinist cameleon politic a ajuns în posesiunea portofoliului cultelor. Primejdie amenință deci autonomia noastră bisericească, școalele noastre, viața noastră.

Dacă mai este un grăunte de viață în acest popor, dacă multele certuri dintre frați n'au nimic încă cu desăvârșire moravurile politice ale conducătorilor nostri, atunci poporul acesta va da în alegeri un demn răspuns la acest fel de rezolvire al crizei. În cazul acesta, vom putea da mulțumită, că a ajuns coaliția la putere, pentru că faptul acesta va uni sub un steag pe toți Români. Dacă însă nu vom înceta a face politică de persoane în aceste momente de toată seriozitatea, săvârșim o așa mare greșală de tact, prin care pe vecie putem pierde și lucrurile ce ne-a mai rămas.

Jurnaliști! A voastră e prima datorie de a orienta publicul român și a îndemna la solidaritate inteligența, pentru că în solidaritate e puterea! Și când un popor își teme cea mai scumpă a lui comoară, e în stare să producă o așa putere, care să pună în uimire lumea. Să-i luăm deci între focuri pe candidații coaliționiști și să-i alungăm din cercurile noastre — pentru că nu sunt vrednici de încrederea noastră. Iar partidul național român grăbească cu candidările, pentru că terminul e scurt și vreme de pierdut nu e.

Apel către tinerimea română universitară.

Se încep alegerile dietale în toată țara pentru ca nu peste mult dieta ungară să se întrunească și să aducă o lege nouă electorală.

Ne-am plâns, că în regatul nostru se aduc legi de *nobis sine nobis*.

Acum însă, când toți Români de bine s'au decis pe lângă activitatea parlamentară, plânsul nostru nu este justificat.

Avem atâtea cercuri electorale, în cari majoritatea alegătorilor este română, atârnă deci dela noi, triumful deputaților naționaliști.

În campania electorală de sub Tisza am învățat a cunoaște însuflețirea alegătorilor români și în aceeași vreme a experia lipsa de conducători pricepuți și neînfricați:

Tot în aceeași campanie ne-am cunoscut păcatul național, de a nu fi organizați și în urmare pe lângă toată însuflețirea de a nu fi în stare a duce steagul național la învingere.

Ar fi trist, dacă din experiențele acestea nu am ajuns la concluzii adevărate și nu am gândi asupra mijloacelor unei bune decizive.

Nu e timpul recriminațiilor nici a teoriilor academice, e momentul faptelor curente.

Drept aceea servească-ne cele următoare îndemn la o mișcare serioasă și rodnică.

Deși avem bărbați fruntași cu dragoste de neam și dor de luptă, aceștia în fața atâtor mijloace contrare, în fața unei administrații atât de corupte, și din cauza existențelor pierdute pentru noi, nu sunt în deplina putință de a duce la izbândă voința alegătorilor români.

Dacă candidații nostri în lupta electorală nu sunt însoțiți de garde entuziasmte și nu-și au propagatorii pricepuți și energici și plăcuți poporului atunci rezultatul alegerilor de acum nu va corăspunde puterii noastre numerice nici maturității noastre politice,

Iată de ce mă adresez tinerimei noastre universitare iată de ce apelez la avantgarda entuziasmului și idealizmului național.

Budapesta, Clujul, O adea-mare, mai ales Viena, etc. jertfească 15 zile din anul școlar, vină în mijlocul poporului, lumineze-l, îmbărbăteze-l, fie gardă impunătoare candidaților din aceasta campanie. Căci, dacă masa alegătorilor români vede fețe frumoase românești, aude glasul inteligent al fiilor cu știință și cultură, dacă aceasta masă observă, că și Români au bărbați, cari cu legea în mână dau piept cu brutalitățile gendarmeriei, s'au cu volnicile slujbașilor «omnipotenți» — atunci să trezesc spiritele, se potențiază bărbăția, dispăre lașitatea rândurile răslețe se închiagă și ca un val puternic răsbate piedecile dușmanilor...

Acei, cari au avut fericirea la alegerile lui Tisza să iee parte activă, desigur își vor

aduce aminte, că în cercurile unde au încurs candidatul naționalist, mult a contribuit tinerețea noastră universitară.

E datorința noastră a tuturor să ne punem forțele în serviciul cauzei și în timpuri decisive nu are loc circumspecțiunea, frica zilei de mâine, sau ruginita idee, că tinerețea română să nu se espună, ci să învețe... învețe, ca apoi să devină generație ramolită, fără energia faptelor sigure.

Nu-i adevărat, că unei tinerimi studioase nu-i este iertat în cadrele legilor să se intereseze de afacerile publice. Dovadă, e însași tinerețea maghiară, care de 2 ani încoaci nu face altceva, decât numai politică. Și e frumos și nobil dela colegii nostri maghiari, că-și iubesc neamul și se aruncă în luptă pentru ideile lor, cari ideale uneori trec marginile legilor...

Acuma, când se cearcă voința poporului în vederea rezolvării crizei dintre Coroană și egemonii maghiari, suntem datori a dovedi și noi voința noastră adevărată.

Numai așa putem să deschidem ochii adversarilor nostri politici, numai așa putem arăta, că există în aceasta patrie și naționalități, cari merită să fie respectate și considerate drept factor în croirea sortii acestei țări.

Așadară fraților univerzitari români împărați-vă în toate direcțiunile locuite de Românii acestei țări și dovediți, că sunteți în stare și voi să contribuiți la izbânda steagului național.

Atât am crezut de bine a Vă scrie, celelalte le știe ori și care dintre voi.

Dumnezeu cu cauza noastră!

Tudor Semenic.

PREFACERI.

— Criza. —

Budapesta, 17 Aprilie. 1906.

De-o parte soarele ce răsare, de altă parte un apus de soare jalnic și tragic.

Aceasta-i icoana zilei de ieri. De-o parte afirmarea de viață noului guvern, ministrul-președinte Wekerle ținându-și discursul său de program politic în clubul partidului kossuth-ist, de altă parte stângerea de bunăvoie a partidului liberal.

Intr-o conferință cea de pe urmă de partid, ținută aseară a hotărât să se dizolve singur de bunăvoie. Dela alegerile anului trecut, soarta acestui partid era hotărâtă. Totuși cine ar fi crezut o moarte atât de repede și lipsită de dureri. Nimic nu poate dovedi mai bine cât de puțin întemeiată a fost ființa acestui partid în sufltele și conștiința cetățenilor. El a fost o întovărășie de oameni ahtiați după bunățile și foloasele puterii. Iar dacă el totuși s'a putut susține atâta vreme având înfățișarea mincinoasă a puterii numerice și morale, aceasta dovedește încă odată cât de mică este maturitatea politică a țării cu toată constituția milenară. Câtă vreme el se sprijinea pe voturile naționalităților cufundate într-o neînțeleasă și și adâncă letargie politică, el găsea leznea justificarea ființei sale în principii proclamate cu atâta mândrie și *convingere*.

Acum când moartea lui a devenit inevitabilă, el iarăși știe să găsească în arsenalul argumentărilor politice pentru îndreptățirea desființării sale.

Motivarea contelui Tisza, că interesul ideii de-ak-iste cere desființarea partidului este o frumoasă frază spre a acoperi neputința partidului.

În aceeaș seară ministrul președinte Wekerle a rostit discursul său de program în localul partidului kossuthist. Ce e schimbare, trebuie să strigăm, nesăturându-ne de a ne mira de o schimbare atât de radicală. Așa a trecut căma guvernului la acest partid și iată că un mare număr de persoane alegă spre a cerși milă și o frământură de — mandat.

Programul lui Wekerle conține proiectele pe

cari guvernul vrea să le realizeze — între cari și sufragiul universal.

Dizolvarea partidului liberal.

Partidul liberal a hotărât în ultima sa ședință să se dizolve, corifeii lui nu vor candida la alegeri. Motivarea a dat-o contele Tisza în discursul său. După ce-și cuprinsă bucuria, că s'a făcut pace între coroană și coaliție, pe aceeași bază, pe care a recomandat-o și el de mult, crede că datorită partidului liberal față de țară e să se retragă. Căci dacă ar lupta ei contra celorlalte partide cari stau pe baza pactului din 67, ar ajunge la majoritate covârșitoare partidul kossuthist, ceea ce ar însemna nimicirea dualismului și a monarhiei. Deci partidul liberal trebuie să cedeze terenul celorlalte partide cari stau pe baza pactului din 67, căci o împăcare între acestea și partidul liberal este acuma cu neputință. — El personal să retrage din viața publică, ca să nu stea în calea celorlalți, dar totdeauna va critica obiectiv introducerea sufragiului universal, care însemnează încetarea hegemoniei maghiare, periclitează înființarea statului național maghiar. A urinat apoi mai multe panegirice, după care clubul s'a dizolvat poate pe vecie.

Programul guvernului.

La rugarea lui Kossuth, Wekerle a ținut în fața partidelor dela guvern o vorbire program pentru sesiunea viitoare parlamentară.

Începe cu frazele patriotice despre restabilirea constituțiunii. Partidele coalitate au luat guvernarea menținându-și principiile, pe cari însă nu vor căuta să le valideze.

Chestia militară nu va fi atinsă, să va vota indemnitatea și bugetul, — să va sta în cvota, să va vota contingentul obicinuit militar, să va cere sancționarea prin parlament a convențiilor vamale încheiate, deja se va regula valuta, cu Austria vor încheia convenție vamală în loc de unirea de acum; și în sfârșit se va introduce reforma electorală pe baze largi și democratice, să înțelege cu cantelele naționale. În sfârșit promite alegeri libere.

Ministrii în fața funcționarilor lor.

Trei ministri s'au prezintat astăzi funcționarilor rezorților lor.

Ministrul președinte Wekerle a fost salutat prin secretarul de stat dr. Alexandru Popovics.

Ministrul a răspuns grătând nevoia de a se lucra cât mai intensiv pentru a pune ordine în finanțele țării.

Francisc Kossuth ministrul de comerț salutat prin Sztérényi a spus că va lucra în partid patriotic pentru dezvoltarea economică a țării.

Ministrul de justiție Polónyi Géza a arătat că este nevoie de o muncă asiduă și încordată spre a restabili ordinea de drept în țară.

Oprirea unor cărți românești.

Monitorul oficial publică azi o lungă listă de cărți oprite de ministerul instrucției publice. Cea ce-i mai caracteristic pentru felul cum cunosc Ungurii literatura noastră este, că lista conține un lung pomelnic de cărți românești didactice apărute 30—40 de ani, de cari nici Românii nu cred să mai știe mult. Găsim și câteva cărți didactice mai nouă și mai cunoscute ale lui Manliu și alții. Interesant că pe acest index figurează și 3 cărți de ale dlui *Iosif Vulcan* membru al societății literare ungurești «Kisfaludi társaság». Oare n'ar fi timpul de a să reveni asupra acestei alegeri, întreabă o foaie ungurească?

ELECTORALE.

Adunarea pentru candidarea deputatului național în cercul Șiria.

— Raport special —

Luni 14/IV a II zi de sftete Paști s'a ținut în Șiria adunarea pentru candidarea deputatului național. Când s'a auzit acest lucru, o mulțime de popor s'a adunat de pe toate satele în Șiria la casa națională, unde s'a designat locul pentru adunare, dar fiind acest loc prea mic pentru mii de alegători și alți curioși, — adunarea s'a ținut în liber, înaintea bisericii gr. or. O mare de oameni acoperea strada și aclamau pe fostul deputat...

La 3 oare dl președinte al clubului național dr. I. Hotaran a deschis ședința și dat cuvânt învățătorului Iuliu Grofșorean, — obișnuita oratorie a însuflețit pe ascultători până la culme — lucru care nu a plăcut pretorului cercual Faragó, care era de față și care l-a întrerupt pe vorbitor, reflectându-i că agitează poporul bagseamă pentru că a vorbit publicului ca să fie bine înțeles.

A întrebat apoi poporul de nou care este persoana pe care o dorește să-l reprezinte, iar poporul ca dintr'o gură a aclamat de candidat pe fostul deputat național dr. Stefan C. Pop.

S'a ales apoi o comisie de 3 inși care s'a dus să-l invite pe dl candidat, ca să se prezenteze poporului.

După câteva minute s'a și prezentat vorbind poporului despre cele petrecute în Dietă și atrăgându-i băgarea de seamă asupra lupilor, cari ar voi să între în turma națională. A vorbit apoi pentru Germani Germânește, iar pentru Maghiari în limba lor.

La urmă președintele dr. Iac. Hotaran încheie ședința și poftescă poporul ca să se depărteze liniștit către casă, căci dl candidat încă merge acasă și peste puțin timp iarăși va veni în mijlocul lor. Atunci între mii de «să trăiască», poporul strigă, că-l petrece la gară cu mic cu mare, ceace s'a și întâmplat. Iar dl candidat în frunte încungurât de protopopii locali de o pleidă de advocați și iuriști apoi preoți și învățători uniași de o mulțime de tot mare cu banda în frunte au plecat la gară pedestru între cântări și aclamări nesfârșite, lucru care a băgat spaime în dușmani.

La gară ajungând s'a încins o horă de-și era mai mare dragul se vezi cum e Românul în veselie, când sperează să-i se împlinească dorințele drepte. Hora — mare — s'a continuat până a sosit trenul dinspre munții Moșilor, — când apoi ne-am despărțit cu dorința și cu încrederea în puterea noastră de izbândă.

Dzeu să ajute!

Dr. Stefan C. Pop va țineă vorbirea de program în comunele:

Chirechii Vin. 20/IV n. la oarele 11 a. m.

Covasinț Săm. 21/IV » » 4 p. m.

Pâncota Dum. 22/IV 10 a. m.

Agriș 22/IV 2 p. m.

In cercul Borosineu. Borosineu, 16 Aprilie.

În fața alor 2000 Români din Ineu și comunele vecine și-a rostit azi după amezai la 4 ore vorbirea de program candidatul național Dr. Ioan Suci. A vorbit apoi Dr. Teodor Burdan. Reușita sigură. Contracandidat va fi ori baronul Solymosy ori un afirmativ Român, care numele Prakovics István, profesor emeritat și redactor la fițuica «Aradmegyei Hirlap». Încearcă sârmanul.

In cercul Pecica. Pecica, 17 Aprilie. Azi la

3 ore s'a ținut adunarea de candidare în Pecica unde a escurs și fostul deputat Dr. Ioan Suci care a vorbit poporului. După vorbirea de program a candidatului, a rostit și preotul Dr. Barbu o frumoasă vorbire însuflețitoare.

Vineri după amezai a ținut aici și partidul 48-ist adunarea de candidare pentru deputat dietal, sub prezidiul lui Verner Márton și contele Károlyi, în prezența a 40—100 alegători. Adunarea a proclamat primaoară de candidat pe contele Károlyi; dânsul însă n'a voit să primească candidatura și așa apoi la recomandarea lui, s'a proclamat de candidat Vászárhelyi Dezső, mare proprietar.

Din poporul nostru n'a fost nici unul prezent.

Russu Șirianu între alegători. De Sâmbătă candidatul cercului Chișineu este între alegători. Sâmbătă a fost în Chișineu iar Duminecă, la Paști în Chereș, unde a luat parte la slujba dumnezeiască și după amezai s'a întreținut cu poporul. D-sa a fost oaspele părintelui protopop G. Târziu.

A doua zi de Paști a ținut adunare poporală în Șepreus. Intru întâmpinare i-au ieșit călăreți și un lung șir de tineri. În fruntea poporului erau preoții C. Ursuț și Iosif Vuculescu. Preotul Ursuț a ținut o însuflețită vorbire, cărei dl Russu i-a răspuns între strigătele de bucurie ale poporului. La amezai a fost masă la părintele Vuculescu iar seara cină la părintele Ursuț.

Adunarea s'a ținut în fața casei comunale și a deschis-o părintele Ursuț, printr'o vorbire în care a adus laude luptei naționale purtate de dl

Russu Șirianu. Arată iubirea poporului pentru fostul deputat și-l asigură de nestrămutata credință.

A vorbit o oră întreagă dl Russu. Poporul l-a ascultat cu evlavie și l-a aplaudat cu nespūsă căldură.

După vorbire dl Ursuț l-a rugat să primească a fi candidat și în viitor. Dl Russu declară, că primește, iar poporul îl aclamă.

Urmat de peste trei mii de suflete, încunjurat de preoți și învățători, candidatul a mers dealungul satului până la casa dlui Vuculescu, unde în curte iar a mulțumit poporului pentru semnele de iubire, ce i-a arătat.

Martī, însoțit de preoții Ursuț și Vuculescu, dl Russu a fost în *Talpoș, Vadaș și Mișca*, unde pretutindeni l-au primit cu dragoste și s'au legat oamenii a luptă pentru biruința steagului național.

Martī după amiază s'a ținut în casa dlui Veliciu, *Chișineu*, o conferință a fruntașilor din toate satele. Cu mare însuflețire și unanim l'au proclamat candidat; dl Russu a mulțumit pentru încrederea ce i-se arată și a pus făgăduință a luptă pentru promovarea cauzei naționale.

Iată unde și când va ține dsa adunare po-

Alecuț, 18	Aprilie	Ora 10	în Misca.
Duminecă, 22	"	" 11	"
"	"	" 12 1/2	" Zărand.
"	"	" 4 1/2	" Cinteiu.
"	"	" 5 1/2	" Nădab.

Cercul Radnei. Dl Vasile Goldiș și-a început în a doua zi de Paști programul de program.

Întâiasdăta la Soborșin, unde și pe urmă ca de vuetul poporului însuflețit de glasul cel puternic al dlui Goldiș. De aici la Pârnești și Lupești cei nebăgați în seamă până acum unde lacrimi au scos din ochii duiși ai sârmanului popor.

În a treia zi de Paști aceiași înălțătoare mulțime de popor însuflețit a așteptat pe candidat în Radna, și Șoimuș, unde s'a urcat însuflețirea de astăzi.

Calea de program a dlui Goldiș deja s'a prefăcut în cale triumfală. Si nu-i putere omenească care să oprească această cale.

Astăzi își continuă calea în Măndruloc, Cicir și Sâmbăteni, unde este cu aceeași însuflețire așteptat.

Alegerea sigură.

In cercul Iosășelului. Dl dr. Nicolae Oncu, candidatul național a plecat în cerc a treia zi de Paști însoțit de nu măroși fruntași din Arad. La hotarele cercului i-a eșit într-o întâmpinare dl protopop Georgea împreună cu preoții, învățători și întreg poporul. Mare bucurie se reoglindea de pe fața tuturor. Vorbirile ținute aici au stors lacrimi.

La gara din Iosășel l-a așteptat tot poporul din jur, cu mic, cu mare. Călăreți îmbrăcați sârbătoarește făceau rânduială. Când trenul s'a oprit strigăte puternice de trăiască, strigăte eșite din inima unui popor însuflețit, care își vede în mijlocul său pe doritul său. Când a intrat în oraș din depărtare se auzeau acorduri dulci, cântări însuflețitoare, cântate de corul unui grup de tineri de sub conducerea părintelui Mager. Dl Oncu și-a ținut vorbirea, storcând lacrimi din poporul de față, popor ce locuiește pe cel mai sfânt pământ udat cu sângele strămoșilor noștri, și care dă odihnă martirilor noștri naționali. Mare este bucuria și însuflețirea pentru candidatul național. Vorbirile rostite de mai mulți fruntași au produs mare însuflețire în popor, însuflețire ce va duce la izbândă steagul nostru național.

Dr. Iustin Marșeu își va ține vorbirea program Joi în 19 Aprilie în Comlăuș și Vârșand, însoțit fiind de Dr. Stefan C. Pop, Russu-Șirianu și alți fruntași.

Candidaturi.

I. Comitatul Alba-Inferioară.

1. *Ighiu*: Dr. Alexandru Vaida-Voevod, va da luptă mare cu contrarul.
2. *Vințul-de-jos*: Dr. Iuliu Maniu.

II. Comitatul Arad.

3. *Boroșineu*: Dr. Ioan Suci. Coaliția a oferit contracandidatura fostului Tiszaist Baron Soly-

mosy Lajos, cel căzut la alegerea trecută, care însă până azi seara nu s'a putut hotări a lua luptă cu candidatul național. 4. *Chișineu*: Ioan Russu Șirianu. Contracandidat dr. Lázár Zoárd, adv. în Chișineu. În acest cerc asemenea va fi luptă grea poate mai grea ca ori și unde dar izbânda este pe partea noastră.

5. *Iosășel*: Dr. Nicolae Oncu. Contra candidat, ceva Már, recomandat de șefii coaliției. Szombaty nu mai încearcă. Invingerea dlui Oncu sigură. 6. *Radaș*: Vasile Goldiș. Contra candidat oficios, abia însoțit de Láray din Timișoara cu program constituțional. 7. *Șiria*: Dr. Stefan C. Pop. Contra candidat oficios, agent de gendarmi Gabányi Miklós, cu program independentist. 8. *Sântana*: Dr. Iustin Marșeu. Contra candidat Mahler, șvab maghiarizat din Aletea. 9. *Pecica*: Aurel Novac. adv. în Pecica. Dontra candidat oficios, Vársárhelyi Dező, tânărul fecioraș al răposatului Vársárhelyi László, cel mai aprig dușman al neamului românesc.

III. Comitatul Băntă-Năsăud.

10. *Năsăud*: Dr. Victor Onișor.

IV. Comitatul Bihor.

11. *Aleșd*: Dr. Coriolan Pap. 12. *Tinca*: Dr. Aurel Lazar. Auzim că și dl Dr. Demetriu Lascu, candidat cu candidatură națională în acest cerc. Comitetul își va rosti cuvântul pe care va trebui apoi să-l asculte toți alegătorii din cerc. 13. *Călugăraș*: Dr. Nicolae Zigre. 14. *Beiuș*: Dr. Ioan Ciordaș.

V. Com. Cenad.

15. *Nădlac*: Aurel Șulț.

VI. Făgăraș.

16. *Arpaș*: Dr. Nicolae Șerban. 17. *Iugur*: Dr. Iancu Meșian.

VII. Com. Hunedoara.

18. *Baia de Criș*: Vasile Damian. 19. *Dobra*: Dr. Stefan Rozvan. Contra candidat și un alt român cu numele Petric și Lazar fostul candidat. 20. *Hunedoara*: Dr. Victor Bontescu.

21. *Orăștie*: Dr. Aurel Vlad. Venerabilul prezident al partidului văzând, că d-nul Aurel Muntean îi face front n'a primit candidatură și așa a ramas candidatură veche a dlui Aurel Vlad. Dl A. Muntean însă și față de acesta își pune contracandidatură și amenință cu luptă fatricidă. Regretabil lucru!

VIII. Târnava-mică.

22. *Dicio-Sân-Mărtin*: Fruntașii din cerc n'au ajuns încă la înțelegere asupra candidaturii. E foarte de dorit, ca să nu mai întârzie.

IX. Cluj.

23. *Cojocna*: Vasile E. Moldovan, redactor la *«Orizontul»*.

X. Com. Caraș-Severin.

24. *Borșa*: Coriolan Bredicean. 25. *Caransebeș*: Dr. Ioan Sârbu. 26. *Făget*: E în combinație candidatură lui Dr. Aurel Cozma. Definitiv însă numai Joi se va ști. 27. *Lugoj*: Dr. George Popoviciu. 28. *Oravița*: Coriolan Bredician. 29. *Zorlenț*: Dr. Aurel Vlad. 30. *Sasca-mont.*: Dr. Aurel Novac. adv. Biserica-Albă.

XI. Maramurăș.

31. *Vișeu și Șugatag*: Alegătorii cer dela comitet candidați naționali și apelează la fiii de ai Maramurășului, cum sunt Dr. Izidor Pop și Dr. Bilașco, medic în Budapesta, ca să primească candidatură, dar ei încă nu s'au declarat.

XII. Com. Satmar.

32. *Megieșul-auriu*: Dr. Ioan Erdélyi. 33. *Șomcuta-mare*: Dr. Alexandru Vajda-Voevod. 34. *Crășnii*: Constantin Lucaciu.

XIII. Com. Sibiu.

35. *Cristian*: Dr. Nicolae Comșa. 36. *Sebeș*: Dr. Liviu Leményi. 37. *Ocna*: Dr. Aurel Cozma.

XIV. Com. Sălajului.

40. *Cehul-Silvaniei*: George Pop de Băsești. 41. *Tășnad*: Dr. Coriolan Șteer.

XV. Com. Solnoc-Dobâca.

42. *Lăpușul ung.*: Dr. Vasiliu Lucaciu. 43. *Iclodul mare*: Dr. Ioan Vajda-Voevod. 44. *Ileana mare*: Dr. Teodor Mihală.

XVI. Com. Timiș.

45. *Ciacova*: George Breban eventual Dr. Stefan Petrovici. Candidarea în cerc încă nu e

făcută. 46. *Becicherecul-mic*: Dimitrie Birăuțiu. 47. *Moravița*: Sunt speranțe să primească candidatură dl Spătariu. 48. *Recaș*: Ioan Pepa, protopop Buziaș. 49. *Rittberg*: Poporul din cerc urgează comitetul a-i designa candidat național. În scurt se va face și aceasta

XVII. Com. Torontal.

50. *Beiga-Sânt-Georgiu*: Vichentie Pterovicu.

Candidați sârbi și slovaci. După informațiile primite până acum Sârbii și Slovacia au pus candidați în următoarele cercuri. *Biserica-Albă*: Iasa Tomici, redactor. *Panciova*: dr. Slava Miletici. *Ozora*: Dr. Ioan Manoilovici *Török-Becse*: Iasa Mrksici. *Török-Kanizsa*: dr. Alexandru Illits *Párdány*: dr. Branco Vuici, *O-Becse*: dr. Vlada Manajlovici, *Tóváros*: dr. Zsifco Prodanovici, *Titel*: dr. Dimitri Musiczki, *Comlos*: dr. Constantin Hodzsi, *Sucian*: dr. Pavel Mudrou, *Stubnya*: dr. Ioan Mudrou, *Culpin*: Milan Hodzsa, *Ujbánya*: dr. Augnstin Rath, *Sliaci*: dr. Ludovic Medveczky, *Zolyom*: Milan Hodzsa, *Rózsahegy*: dr. Vavro Srobar, *Bobro*: Francisc Szkiesak, *Baan*: Iosif Minarik, *Galgocz*: Adolf Macsalka, *Verbo*: dr. Iuliu Marcovici, *Senicz*: dr. Francisc Veszelovszki, *Nagyszombat*: Martin Kollar, *Morva Szentjános*: dr. Pavel Blaho, *Basiu*: dr. Francisc lehlicka, *Stomfa*: Ferdinand Iuriga, *Szempecz*: Iosif Kabina, *Liptószentmiklós*: dr. Stodola.

Apel către alegătorii români, slovaci și sârbi.

Iubiți alegători!

Întotdeauna în preajma alegerilor de deputați. Ni-se deschide din nou privilegiul ca să ne spunem cuvântul conștient asupra afacerilor punde și să pretindem cu toată puterea validitatea **principiilor** depuse în *programul nostru*, cari singur sunt în stare să garanteze înflorirea țării și fericirea tuturor popoarelor. *Un punct cardinal al acestui program este votul universal secret, după comune*, care este chemat să facă posibilă validitatea tuturor forțelor din țară. *Alegerile aceste vor avea să decidă asupra sorții votului universal secret.* Și noi înaintea tuturor altor partide politice din țară am pretins acest drept. *Am pretins însă și pretindem votul universal secret adevărat și nefalsificat.*

Pretindem ca și *minoritățile să fie reprezentate în Dietă*, în proporția numărului alegătorilor. Pretindem ca cercurile electorale să fie după dreptate împărțite. Pretindem, ca *alegătorilor să li-se dea posibilitatea de a vota liber*, ca dieta să fie adevărata expresiune a voinței poporului. Pretindem aceste lucruri pentru că numai așa vor putea cetățenii să-și spună dorințele lor asupra tuturor chestiunilor dela cari depinde soarta lor.

Pretindem ca *chestiunea naționalităților să fie rezolvată pe baza dreptății și a egalității.* Nerezolvarea acestei chestiuni de cea mai mare importanță împiedecă rezolvarea multor altor chestiuni arzătoare; împiedecă nu numai dezvoltarea socială și culturală, ci și cea economică a țării. Într'un cuvânt împiedecă totul!

Iubiți alegători!

Acum, când noi Români, Slovaci și Sârbi intrăm cu puteri unite în lupta electorală, facem acest lucru mânați de principii mărețe și de adevărata iubire de neam și de patrie.

Nu luptăm noi numai pentru noi, ci lucrăm pentru fericirea și libertatea patriei noastre, luptăm pentru fericirea și libertatea tuturor cetățenilor.

Dorim, ca în această țară să nu fie nici un cetățean, nici o naționalitate nemulțumită și neîndreptățită! Convingerea noastră și datorința față de patrie și față de noi înșine ne impune această lupă. Aceasta este singura cale, care duce la libertate, frățietate și egalitate adevărată și nefalsificată.

Avem puternică convingere, că aceste principii ale noastre vor triumfa. Iar dacă s'ar întâmpla ca să ne înșălăm în credința noastră: cel mult nu noi vom fi răspunzători înaintea istoriei.

La luptă deci fraților! Votați cu acei candidați, pe cari vi-i recomandă partidele naționalităților înfrățite.

Budapesta, 10 Aprilie 1906.

Clubul parlamentar al naționalităților.

INVIERE. ✓

(Către studenții români din Ungaria).

Sunt nouăsprezece veacuri, de când Fiul lui Dumnezeu a zdrobit cătușele iadului mântuind pe om din focul, în care să părea, că va arde pe vecie. Tot El a deschis omului porțile raiului, porțile vieții vecinice. Steag modest i-a fost semnul luptei și al biruinței: steagul virtuții. Viața întreagă i-a fost chin, iar principiile sale și le-a făcut biruitoare prin moartea sa proprie.

Nici o biruință fără jertfă. Christos a suferit chinuri, a fost subit, bătut și restignit, dar tocmai în urma acestei jertfiri de sine a biruit.

Vreți model de muncă și luptă? Christos e modelul.

Iar acest model tocmai în timpul de acum trebuie, să-l luăm în considerare mai mult ca ori și când.

Românii sunt huliți, chinuți, bătuți, aruncați în temniți, alungați și limba lor e amenințată cu peire.

Nimenea să nu se teamă. Fiecare să lupte. Aceasta e jertfa, și jertfa asta mai curând sau mai târziu trebuie să ducă la biruință.

Studenții români! Voi sunteți conducătorii de mâne ai neamului nostru. Deci pregătiți-vă. Părinții vostri sunt opincarii, cari se zbat sub greutatea nesfârșite ale vremii. Deci înarmați-vă; înarmați-vă, dar cu armele modeste, dar cele mai puternice: *umbru și legea!*

Voi, cari încă nu cunoașteți corect limba strămoșilor vostri, învățați-o cu sârguință și iubiri-o cu patimă, căci numai cu ea putem să ne afirmăm ființa noastră în aceste vremuri greie.

Voi, cari a-ți uitat sau nu înțelegeți legea părinților vostri; deschideți paginile istoriei noastre și acolo o veți afla și aflându-o, faceți din ea armă în fața căreia să tremure orice dușman.

Studenții din România luptă pentru limbă. Biruința lor e asigurată, căci în ajutorul lor stă atât forța morală cât și cea fizică.

Noi? Noi trebuie să luptăm luptă uriașă, căci noi nu suntem spriginiți, ci oprimați de forță. Lupta noastră cu toată nevinovăția ei e împiedecată la tot pasul de cea mai grosolană forță morală și fizică.

Școala, cea mai întărită cetăție a limbii și legii noastre, e amenințată. Atât forța morală cât și cea fizică o amenință cu nimicire.

În fața acestei primejdii avem datorie sfântă, ca să ne înarmăm. Limba și legea ni-s armele. Iar aceste arme trebuie să le prindem și noi studenții.

Dispară nepăsarea, dispară certele, invidia, patimile și în locul lor vină dragostea frățească, unirea în cugete și simțiri, dorul de fapte, subordinațiunea părerilor mai puțin valoroase celor decizive în chestiile noastre de limbă și naționalitate.

Să luptăm și să sperăm în biruință. Lupta noastră e loială și virtuoasă. Noi nu luptăm contra nimănui, ci numai pentru noi. Ne apărăm limba și legea, iar în lupta asta avem sprigin pe Dumnezeu dreptății, cu ajutorul căruia trebuie să învingem.

Studenții din Cluj și-au înțeles chemarea, acum luptă pentru realizarea ei.

Frații din Pesta încă au găsit calea cea dreaptă.

Acesta-i semnul învierii, deci în legătură cu ea și al biruinței. De Dumnezeu ca Învierea Fiului său să fie cel mai evident semn al deșteptării noastre generale, care dacă nu mâne, atunci de sigur poimâne ne va duce la biruință deplină.

Cluj, 12 Aprilie 1906.

V. Nițescu,
student în drept.

Erupțiunile vezuvului.

S'a deșteptat marele criminal. Timp de secole a stat adâncit într-o stare apatică, obosit parcă de furia cu care de mult și-a vărsat focul lavei sale asupra omenirii cuprinse în cele trei orașe dela poalele sale: Herculanium, Stabi și Pompeia.

Trei nume pe cari pronunțându-le vezi în spirit casele de piatră, coloanele de marmoră, întreg fastul roman, splendoarea de demult a Latinilor; și toate astea într'un pustiu de cenușe, care a răpus viețile, a amuțit ori ce sgomot, a paralizat ori-ce mișcare.

Vezuvul erupe din nou.

Ingrozii locuitori dela poalele sale privesc cu ochii dilatați de spaimă cum se ridică spre cer coloane dese de fum cum vulcanul scuipă jăratec din gura-i enormă și din piept le es strigate de ajutor. Fug oamenii, părăsesc orașele, își lasă căminurile pradă cenușei distrugătoare. Italienii cei brunți, italienele cu ochi de foc străbat câmpiile cu copii în brațe, ridicând spre cerul înroșit priviri desnădăjduite. Dar uriașul rămâne impasibil; ce-i pasă lui de învâlmășeala din vale, de acel furnicar de ființe terorizate?

Și cu toate astea spectacolul e grandios. Ce sălbatice aspect trebuie să aică colosul acela de foc în ferebrea furiei sale ucigăse! Ce măreție plutește în văzduhul străbătut de pietre de foc și de cenușă! Dar marea, ce oglindă nemăsurată a dezastrului e ea!

În fața unui tablou ce acesta, tu, ființă omenască, ai impresia că ești mai mic de cât o furnică. Tu, omul, care cădești cetăți uriașe, care găurești munți de piatră schimbi cursul apelor și privești în jurul tău trufie, lasă-ți în jos brațele cu desnădejde și contemplează mult neputința ta. Așa a fost și cu cele trei orașe îngropate în cenușe. Frumoasa clădire a avut, teatre, circuri, cazărmi -- și casele adăposteau viteji cu pieptul de fer, frumoase cu gâtul încolăcit de șiraguri de mărgăritare. Romanii cei vechi ascunseseră lei și tigri prin pivnițele caselor lor, fiare sălbatice aduse de departe, ținute captive pentru a le satisface dorințele de a vedea spectacole în arenele circurilor. Ce a rămas din toate astea? Pustiu și jălanie -- nu jălanie ci moarte.

Ce ai de gând acum bătrânule Vezuv, monstru cu vorbe de foc? Preface-vei frumosul Neapole într'un cimitir?

Despre erumperea Vezuvului sosesc știri tot mai îngrozitoare.

Potopul de lavă, pe care îl aruncă vezuvul, face mari pustiiri și locuitorii din împrejurime se uită cu groază spre vulcan, din care se varsă lava în dungi albe, lungi. Deasupra muntelui se îngămădesc nouri deși, negri, cari înaintează încet spre Pompei, Terenti și Capri, unde-și varsă cenușa lor deasă. Locul, unde a fost Bosco-Trecase, acum e un pustiu îngrozitor de lavă; coline înalte întrerupte și râpi negre, iar pătura de cenușe, care acopere lava răcită, e semnul

cașului, unde cu două zile înainte fusese un rai pământesc. Din această grădină înforitoare n'a rămas nimic, numai ici colea se ridică câte o ruină neagră și vârful arborilor prefăcuți în cărbune. Pe calea ce duce spre Torre și Anunciata, ne întâlnim cu procesiuni, cari bocindu-se și vâetându-se se roagă la Stul Anton și la Sta-Ana, ale căror icoane și statue le poartă cu ei. În multe locuri cenușa e groasă de mai mulți metri și coperișele caselor mici nu se văd. Pas cu pas se repetă scenele, pe cari le descrieseră Plinius. Revolta arestanților din comunele din împrejurimele vezuvului, a pătruns până la arestanții din Neapoli, dintre cari unii au și fugit. În portul dela Neapoli staționează vapoare pancerate întocmai ca înainte de asta cu optsprezece secole, luntrea lui Plinius înaintea lui Mizenum. Pe străzile Neapolului nu poate umbla din cauza ploii neconținute de cenușe și nisip.

Din Reșina și din Portici, locuitorii fug tot în grupe, femei și copii cu strocite în spate părăsesc orașul. Abea înaintează în nămol și ploaia de cenușă, e așa de deasă, în cât nu se pot apăra în contra ei. Apoi vine șirul nesfârșit de omnibuse și trăsuri, toate sunt încărcate de oameni, cărora le-a mai rămas doi soldii ca să poată plăti cărușia. După trăsuri vin abea bătrânii, pe care i-a părăsit familiile lor, copii plângând, cari și-au pierdut mamele, apoi cerșitori surdomuți, orbi și schilozi, apoi sârmanii câni flămânziți. Soldați mișoși îi transportă de neputințioși cu paturile. Ploaia de nisip e din ce în ce mai amenințătoare și cade tot cu mai mare putere, așa în cât sparge ferestrele caselor.

Coperile caselor sunt mereu măturate și curățate de lavă, ca să nu se surpe sub greutatea ei. Fumul des al vulcanului, e semn, că nu peste mult va fi o nouă erupție.

Zece mii de oameni aleargă din Portici, aleargă pe strade și duc cu sine statuele tuturor sfinților. E o privesc particulară să vezi zece mii de oameni ocoperiți cu cenușe, plângând și vâetându-se. Situația din localitățile din împrejurimea Vezuvului e îngrozitoare. Străzile înguste sunt pline de nisip și nămol e așa de imbibat cu cenușă, în cât e aproape imposibil a se respira. Ceriul e aci plumburiu aci roșu ca purpura. Ploaia de

nămol intră în ochii, urechile și gura oamenilor. Neputința față de eleneniile naturii și pe cei mai curagioși oameni îi aduce la desperare. Biserica din Otaiama s'a surpat tocmai când credincioșii se adunaseră să se roage; dintre mine au scos mulți râniți. În Casa Fiorentina, soldați esperți încearcă să sape șanțuri, prin cari să se scurgă lava.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 18 Aprilie 1906.

— Paștile în Arad s'au serbat cu mare pompă. La slujba duminicească a pontificat P. S. Sa episcopul diecezan en-asis-tentă P. C. Sa R. R. Gioroga protosincol, Rev. dnii George Popovici ref. bis., Vasile Beleş protopop, preoții G. Bodea, A. Vesalon V. Olariu, Tr. Vătan și diaconii Dr. I. Suciu, Dr. T. Botiș și Cor. Lazar.

Vorbirea a ținut-o P. S. Sa în fața unui public numeros, care a ascultat cu atențiune încordată frumoasele învățături.

Răspunsurile liturgice le-a cântat corul seminarial de sub conducerea dlui prof. Trifon Lugojanu.

A doua zi a servit preoții G. Bodea, A. Vesalon, Tr. Vătan și diaconul dr. T. Botiș. Vorbirea a ținut-o părintele Tr. Vătan. Răspunsurile liturgice le-a cântat corul plugarilor condus de inv. Ștefan Ștef.

În aula episcopescă atât în ziua primă cât și în a doua, P. S. Sa a dat prânz pentru mai mulți fruntași din loc.

— Pastorală. La marea sărbătoare a sfintei învieri a Domnului, bunul nostru arhichereu a trimis tuturor parochiilor de sub oblăduirea Sa o cuminte pastorală de Paști, plină de povețe folositoare. Dăm din această pastorală următoarele:

«Să ne luminăm» este sfatul sfintei biserici, care prin cântare trebuțoasă au resunat astăzi la sfântul altar al bisericilor noastre și se repetă în curs de 40 de zile spre deșteptarea și înțelegerea tuturor, că luminarea este trebuia cea mai de căpetenie pentru fiecare creștin.

«Ziua învierii, să ne luminăm» vă zic și eu vouă iubitorilor mei fii! și aceasta cu atât mai vartos, cu cât și voi trebuie să vedeți și să înțelegeți: cât este de greu traiul vieții pentru omul fără lumină și învățătură; voi înși-vă vedeți și înțelegeți, că fără lumină și învățătură nu se pot înfrâna moravurile rele de omului; iar fără luminarea minții, fără curățirea simțurilor și fără înfrânarea moravurilor rele omenești, nu este pace și înțelegere între oameni, nu este bine și îndestulare pe pământ și nu poate fi nădejdea fericii nici dincolo de mormânt.

Luăți aminte dară, că locul pentru învățătură și luminare este școala și biserica noastră și vă dați seamă, că clopotele din turnul bisericii resună în toate Duminicile și sărbătorile, precum au resunat și astăzi: că ușile bisericii, ca și sinurile maicii, sunt deschise pentru toți credincioșii; luminile sunt aprinse și astfel, dacă omul nu se luminează pe sine și pe ai săi, numai el singur este vînă, și numai el are răspunderea înaintea lui Dumnezeu, că nici el nici fii să nu se pot bucura de darul binelui și a nădejdei creștine».

— Sinodul eparchial. Prea S. Sa. Ioan I. Papp, episcopul diecezan a convocat sinodul pe 9/22 Aprilie a. c., la oarele 9 dimineața, în care zi, după sărârșirea sfintei slujbe, va urmă deschiderea sinodului în sala mare dela seminarul diecezan.

— Alegerea în Arad va fi Luni la 30 Aprilie. Singurul candidat este dr. Barabás Béla, care zilele trecute a fost ales și cetățean de onoare al orașului.

— Lămurire. Este de interes obștesc să se știe cumcă Dr. Aurel Novacu, avocat în Biserica-albă, vrednicul fost deputat al cercului electoral Sasca-montană nu a primit să fie și nici nu este candidat și în alt cerc, afară de cercul Sasca.

Candidatul național din Pecica-română, și el tot cu numele Dr. Aurel Novac este un brav tinăr și avocat din Pecica (com. Arad).

Munte de pietate, sau casă de amănare se înființează în București, cu un capital de un milion de lei. Mercuri a fost înregistrată firma la tribunalul din București, după cum urmează:

Conziliul de administrație se compune din domnia Partenie Cosma, directorul «Albinei» din Sibiu ca prezident; Nicolae Xenopol, avocat și deputat, vice-prezident; Dr. Ioan Mișu, avocat și mare proprietar în Orăștie; Dr. Iancu Meșianu, mare proprietar în Zernești; Nicu cav. de Flondor, mare proprietar în Cernăuți; Nicu Lahovari, deputat; Victor Ionescu, deputat și C. Steriu, bancher și conzilier comunal, ca membri.

Cenzori sunt dnii dr. C. Rădulescu, mare proprietar, Alex. Ciurcu, prim-ajutor de primar, și I. Lăpădatu, secretar al «Ardelenei», din Orăștie. Cenzori suplenți: dnii G. Stoescu, a'utor de primar, inginer Mișu Paciurea și Dominic Rațiu, contabil expert la «Albina» din Sibiu. Director al muntelui de pietate este desemnat dl Dr. Corneiu Diaconovich. Casa de împrumut pe amanet va începe să funcționeze cel mai târziu la 1 Septembrie viitor.

Svonuri în jurul tronului sârbesc. De mai multă vreme se răspândesc svonuri neplăcute despre regele Petru, care are în stăpânire un tron vărsat cu sângele antecesorului său și a soției sale. Svonurile sunt de o natură foarte gravă și se crede, că Serbia stă de nou în fața unei schimbări primejdioase. Situația regelui e foarte grea și nesigură, ce de altfel așa a fost dela începutul domniei sale. Parcă duhurile rele îl incunjură, parcă sufletele celor omorâți nu-l lasă să-i fie conștiința liniștită.

Între astfel de împrejurări, când regele nu e stăpân pe conștiința sa, când sufletul e cuprins de mustrare și se par de crezut svonurile, ce ne sosesc despre pregătirea abdicării regelui Petru. Urmas s'ar și găsi îndată. Prințul danez, Valdemar e pus în combinație.

Grenadirii lui Napoleon. Marele împărat se plimbă adese printre șirele de soldați și sta de vorbă cu ei. Unul dintre ostași a avut să-și mulțumească vorbelor zise cu prilejurile aceste. Întrebă și pe cel din urmă dobaș, că ce părere are dânsul despre politica împăratului, și asculta bucuros cum îl spălau câte odată soldații cari nu-l cunoșteau.

— Ei bine, bine, dar nu e așa de ușor să fii împărat zicea Napoleon, iar un grenadir îi strigă verde în față:

Nu da! Pentru a fi împărat să cere istețime și minte, iar cel ce nu are, depărteze de pe tron.

— D'apoi ce crezi, îl întreabă, Napoleon, un așa mămăligă să fie împăratul nostru.

— Asta n'o poți zice, chiar acolo e vina, că e prea aspru, dac'ar asculta de cei bătrâni și ar lucra mai cu băgare de samă — ar mai fi ceva de el.

— Dar oare știe împăratul, că soldații lui îl țin așa de aspru?

— Nu cred, să știe, căci acei mari la cap, cari stau în jurul lui, n'au curaj să-i spună astfel de lucruri.

— D'apoi dacă te-ai întâlni odată cu împăratul ai îndrăzni să i-le spui aceste în față.

— Hm. — zise bătrânul grenadir — dar încă cum! mi-ar putea fi copil împăratul, și doară îi pot da un sfat bun.

A doua zi fu revistă mare militară, împăratul merse cu calul său negru drept spre bătrânul grenadir.

— Auzi bătrânule, îi grăi, ce părere ai despre mine.

Bătrânul ostaș se sperie, se vede, că-și aduse aminte, cu cine a vorbit eri:

— D'apoi păcatele mele — holborosi în sine — ce mai vrei, că și așa o știi de ieri când ți-am spus-o atât de verde.

În presara, războiului dela Austerlitz Napoleon iar s'a plimbat printre ostași. Un grenadir bătrân îl cunoscu și începui să strige:

— Trăiască împăratul! Dacă mâne să uită al noi într'atâta ne va fermeca, încât vom face tot pozerii din Austriaci.

Napoleon făcu semn să tacă, dar grenadirul nu se lăsă, și strigă cât numai putea: — »Tră-

iască scumpul nostru împărat!» În câteva clipe strigătul se lăfise în întreaga armată și a doua zi aceasta a fost semnul de războiu.

Nainte războiului dela Ulm asemenea se plimbăse printre ostași cu generalul Berthier. Era nespus de voios împăratul, văzând că ostașii se pregătesc cu atâta veselie de războiu. Frică nu era nicăiri, ostașii lui Napoleon nu știau, ce e frica. Un ostaș mânca niște cartofi iar Napoleon prinse poftă să mănăce și el.

— Ei, ce soarte bună are ostașul acesta, zise Napoleon, ian mergi să ceri dela dânsul un cartof.

Ostașul însă și acesta era un grenadir, i-a respins rugarea.

— N'am nici eu, zise grenadirul, numai cici cartofi (crumpene).

— Dar pentru doi galbeni îmi dai una?

— Nu se poate răspuns cu răceală, să poate că mâne mor și vreau să mă satur mai odată bine de cartofi.

Generalul dusă răspunsul la împăratul, iar împăratul să încercă acum el.

— Sunt de tot flămând, azi n'am mâncat nimic, dă-mi un cartof, iar prețul să i-l pui tu.

— Dar cum să fii d'ta flămând, știu eu doar cu cine am de lucru; asta ar fi chiar frumos ca împăratul Francezilor să flămânzească.

— Acum, dacă mă cunoști, să-mi dai un cartof.

— Îți dau bucuros, dar numai așa, dacă...

— Dacă ți-l plătesc cu galbeni?

— Oho! nu-i așa, îți dau, dacă-mi promiți, că în Paris, dacă oarecum ne întorcem acasă — mă vei invita odată la prânz.

— Bine! iată-mi mâna! — ear Napoleon s'a pus la foc și a mâncat cu poftă doi cartofi copti.

Peste câteva luni Napoleon fiind în Paris, chiar când voia să se așeze la masă, îi vine vestea, că un grenadir vrea să între cu sala în sală și zice, că împăratul ia invitat la prânz. Napoleon uitase de grenadirul lui și numai atunci și-a adus aminte de el, când curiosul oaspe i-a stat față în față.

— Iată-mă aici la invitarea Majestății Tale, am venit la prânz.

Împăratul dădu părâncă, să i-se pună scaun între aprozi, dar grenadirul a respins zicând:

— Mă rog de iertare, dar ca om bătrân nu pot să mânc cu aprozii. Eu numai așa ți-am dat, Majestate, cartofi, dacă la prânz mă așezi lângă Dia. Și apoi cu grabă își puse pușca și sabia și s'a așezat lângă împăratul. Notabilitățile dela curte nu știau cum să se mire mai mult, lui Napoleon însă i-a plăcut lucrul și îmbiă într'una pe grenadir să mănăce; acesta îi și dovedi cu cea mai mare grabă, că grenadirii au poftă bună de mâncare.

După prânz împăratul îl întrebase:

— Ei, cum ți-a plăcut prânzul?

— Nu mai bine, de cât Majestății Tale cartofii.

Români buni. Românilor din Viena li s'a trimis următoarele șire:

Voind să sărbătorim sfintele Paști într'un mod demn și creștinesc, Vă invităm cu toată stima la serviciul bisericesc de Sâmbătă noaptea. (Invierea la 12 ore noaptea, la biserica militară din IX Schwarzschanierstrasse.) Tot acolo se vor împărți paști din partea dlui preot militar dr. V. Cioban.

Totodată vă rugăm să participați la convenirea socială, pe care o aranjăm Luni, în 16 April. (a 2-a zi de Paști) în restaurantul «zum grünen Tot» (VIII Lerchenfelderstrasse 14, Rain) la orele 8 seara precis. Fiind această convenire un prilej potrivit pentru toți Români din Viena de a-și petrece între olaltă de sf. Paști suntem sigur că ve-ți participa și dv. cu toată stima: Pentru «România Jună»: Horia Petra-Petrescu, president. Pentru «Clubul Român»: Dr. St. N. Ciurcu, president.

Hymen. Domnișoara Lucia Georgina Popoviciu și ingenerul Eugen Muntean din Marina c. și r. au onoarea a Vă face cunoscut căsătoria lor, ce a avut loc la 3/16 April 1906 în biserica gr.-or. română din Oravița-montană. Felicitările noastre.

O clarificare. Suntem rugați să publicăm următoarele: Organul Reuniunii învățătorilor Nr. 9 publică între informațiuni următoarele: »Șiria, cel mai românesc cerc din dieceza Aradului a ales

de reprezentant în sinodul eparchial pe noul perid 1906—1908 (Ce are a face eventualul neromânism, cu alegerea la un sinod românesc?) prin Iuliu Groșorean (pe?) unul dintre cei mai distinși membri ai reuniunii noastre învățătoresci...

Din parte-ne socotim, că nu acesta este titlul pentru care a fost ales dl Groșorean (membru al reuniunii!) ci pentru că este o personalitate de valoare. Pot fi oameni de valoare (didactică?) și nemembri ai Reuniunii și pot fi și între oamenii din Reuniune și tipuri fără valoare.

Mai relevăm, că între deputații sinodali din Caransebeș, același organ dirigit de dl Iosif Moldovan, inv. dir. amintește și pe un »Georgiu Gian (Oravica)», pe când noi nu cunoaștem numai pe un harnic dascăl și bun român George Jianu în Oravița.

Cu plecăciune; dle redactor! Dascălul.

Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3:30—4:40—6:60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-ter 17 Telefon 475.

Wolf J., pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorității).

Scrisorile

lui G. Flaubert către nepoata lui.

La împlinirea a douăzeci și cinci de ani dela moartea marelui literat francez Gustav Flaubert «Revue de Paris» îi slăvește memoria prin editarea scrisorilor — treizeci și două la număr — adresate de nemuritorul autor al romanului «Madame Bovary» către nepoata lui.

«Aceasta nepoată — zicea el — mi-e ființa cea mai dragă din lume.» A fost singurul copil al soriei lui Flaubert. Sora lui Flaubert a murit, când s'a născut Caroline și copila așa de vreme ajunsă orfană a crescut în casa bunicilor ei din Croisset în apropierea Rouenului. Gustave Flaubert, luând în considerație boala-i epileptică de care suferea, a renunțat la însurătoare și își jertfea tot timpul pentru educația nepotei sale. O învăță și o cultivă, și încetul cu încetul i-a devenit cel mai fidel prieten. Nici într'un pasagiu al corespondenței lumii sufletească a lui Flaubert nu apare atât de fidel și sincer, ca în scrisorile adresate către nepoata lui, Carolina Hamard.

În aceste scrisori își spune Flaubert părerile despre contemporani și operele lor, și-i probabil că acesta să fie unul dintre motivele pentru care Carolina (ctuală madame Franklin-Grout) a așteptat până în zilele de astăzi cu comunicarea scrisorilor.

Cele dintâiu scrisori sunt din anul 1856, și fiind încă și atunci Carolina copilă, natural în aceste scrisori nici nu prea e vorba de altceva ca de păpuși promise, învățătura și despre aceea ce-a fi recompensa copilei dacă se poartă bine. «Este la mine o damă» — scrie din Flaubert din Paris nepotei sale, care pe atunci încă trăia în șirul copiilor, «pe aceasta damă am întâlnit-o și pe bulevard și fiindcă mi-a plăcut, am cumpărat-o. Sărăcuța, de atunci locuiește în biblioteca din biroul meu. Cu rochii, deocamdată încă nu se poate mândri, fiindu-i singura îmbrăcăminte o mare bucată de hârtie de mătasă în care e învâlită din creștet până în picioare. Numai păr, cămașe și ghete — aceasta damă, rochița va trebui să o faci tu când te va cerceta în Croisset — grijit bine pe bu-nica ta? Ai fost... și atenția... Tu, copila mea...

și tu încă trebuie să devii așa bună, cuminte și frumoasă cum era ea».

Nici în călătorii nu-și uita nepoata. Scrie că înainte de toate Carolina trebuie să învețe istorie. O însuflețește să-și facă estrase din istoria evului mediu. Povestirile lui Thierry de pe timpul Merovingilor — sfătuește Flaubert — să le cetească copila mai de multe ori și o altă carte tot a acestui autor intitulată «Cucerirea Angliei prin Normani» să nu o lase din mână.» Când omul a cetit o carte frumoasă — scrie Flaubert — să o cetești mai de multe ori după o altă, acesta fiind singurul mijloc să-ți câștigi o iconă fidelă și să și tragi folosul celor cetite. Obicnueste-te, că trebuie să urmărești oare cari principii. Fiind tu eleva mea, nu voi să te gândești și tu așa fără legătură cum e acum caracteristica sexului tău.» Și n'a abzis de rolul său de instructor nici atunci când Caroline crescuse de mult, și încă în spiritul situației unchiului său.

»Puțină ortografie nici ție Bebia mea nu ți-ar strica! Aplomb scrii cu doi p, de ce nu îndată cu trei p, poate atunci ar exprima acest cuvânt mai multă energie.

Ști însă că mă amusează această mică greșală ortografică a ta fiindcă seamănă cu tine. Te sărută a ta dădăca».

Deoarece Caroline care e o femeie bogată însă fără copii se plânge adeseori unchiului său despre pustiu vieții, de aceea Flaubert mereu vrea să atragă iubirea tinerei femei asupra studiilor serioase. »Sărmană Loulou, se vede cât de mult te plictisești în astă casă boerească a ta... Te sfătuesc să te adâncești în literatură și să răscolești fundul bibliotecii pe Montaigne. Acesta are să te consoleze cu siguranță.

«Foarte bine, că te ocupi din nou puțin cu bătrânul Plutarchos. Contactul cu acest bătrân e cea mai bună distracție oțalitoare de suflet din lume. Fiindcă te subjugă și înalță. În ce mă privește pe mine, fiecare seară după ce m'am culcat, cetesc pe Goethe». Pe Plutarchos îl recomandă nepoatei sale, »... e-i idealul».

Îi mai recomandă pe Herodotos, Aesiles Thukydidēs, Demosthenes dar mai mult pe Plutareh, dintr'acela cât numai se poate. »Sărmana mea Loulou ți-e greu că filisterii de cari ești încunjurată nutresc sentimente prea de toate zilele, nu au nimic poetic. Ți-o cred. Cu cât devii mai bătrână, cu atât mai mult te convingi că numai foarte puțini oameni sunt amusanți. Experimentez și eu câte odată, că numărul stupizilor crește pe fiecare zi. Aproape fiecare om, căruia-i făcăm cunoștința e nesuferit, greoi și prost. Ne despărțim de neghiobi și cădem în brațele celor ordinari.»

Singur Flaubert a fost de altfel acela, care a silit pe nepoată-sa în cercul nepotrivit ei. »Poate că aici (în Paris) ai întâlni figuri mai strălucite. Spiritul însă și gentileța sunt calitățile persoanelor aproape numai goi la suflet. Și gândul că sărmana mea nepoată să fie nevasta unui om sărac, pentru mine e atât de oribil, încât mă înfioară. Da, draga mea ți-o spun că mai bine aș vrea să te măriți cu un băcan, dar milionar, de cât să te măriți cu un om mare, care însă trăiește în neajunsuri. În Rouen, natural, e pustie viața, aș trăi însă mai bine în Rouen cu bani decât în Paris fără bani.

«Și la urmă, dacă bărbatului tău i-au succedut întreprinderile, de ce n'ați putea veni în Paris?... La tot cazul așit un bărbat potrivit

cu tine la inteligență și spirit. De aș ști unul. Ții sigur, aș grăbi să ți-l aduc. Iar astfel vei fi nevoită să te măriți cu un băiat de treabă, dar inferior.

E interesant faptul, că Flaubert de câte ori își aduce aminte în scrisori despre Rouen, își amintește locul natal ca și un cuib pustiu, care-i plictisitor și nu tinde nici o distracție intelectuală. Interesantă e nota aceasta, fiindcă Rouenul e capitala Normandiei și știut e, că Normandia e provincia cea zeloasă și însuflețită în ce privește mișcările vieții culturale.

Adeseori i-au imputat lui Flaubert, că nu are nici scânteie de iubire de patrie și nu se interesează pentru viața politică. Corespunzător apărută acum poate adevărul, cât de nedreaptă a fost această învinuire.

«Când ar veni rândul războiului cu Nemții, știu că am lua dela ei Rinul, slavă Domnului, însă cu adevărat nime nu se gândește la războiu. Iar la 1868 scrie următoarele: «Pe cerul politicii se îngrămădesc nouri tot mai amenințatori; lumea întreagă injură guvernul, a cărei viațuire însă cu toate aceste o țin de durabilă și adică din următoarele motive:

«Primul și principalul lucru e religia.

Și ar fi posibil, ca Franța în tomăi ca Belgia să se împartă în două partide de tot contrare un a alteia, în a catolicilor și în cealaltă careia îi aparțin filosofii.

Mai are însă oare această țară catolicii adevărați? Și unde-s ore filozofii? Și războiu? cu cine? Cu Prusia? Nu-i Prusia atât de mărginită!...

Când în 1870 izbucni războiul, agitațiile continuu răpesc pe marele romancier din cursul vieții liniștite. Cu toate, că era cam bolnav, intră în armata civilă. Intr'o scrisoare cu datul de 28 Sept. 1870 scrie următoarele: «Azi mi-am început serviciul de noapte. Nainte de toate am adresat feciorilor mei o vorbire caldă, le-am adus la cunoștință, că dacă vre unul dintre ei ar cuteza să deserteze, să știe, că cu mine au să-și dea socoteala și fără socoteală până la mâner am să-i înfig sabia în piept.

Și astfel îi îndreptățesc să mă trateze dânsii pe mine la vre-o încercare de fugă din partea mea. Așa zeu, bătrânul tău unchi a vorbit în așa un ton eroic și mai curios e, că pe lângă acestea mă simțeam de tot fericit».

Această fericire însă a fost numai de o scurtă durată, domnind în garda civilă o disordine colosală, astfel, că Flaubert în curând a fost nevoit să iasă din această armată.

Îl cuprinde iarăși o puternică desperare În 5 Oct. scrie:

«Mi-se pare, că în ce privește stupiditatea, republica întrece împărăția. Oamenii vorbesc mereu despre o armată din centru, ca despre o putere armată cum încă nimeni n'a văzut nici odată...

«Miliția e trimisă la plimbare dintr'o provincie într'alta și atâta-i tot. Oamenii cu pricepere, cari pătrund în acea lucruri, se întorc acasă sperați. Nu suntem numai nenorociți, ci și ridicoli.

«Mă simt zdrobit, văzând prăpastia. Să vie ce trebuie să vie, lumea careia îi aparțin a trăit, popoarele latine s'au istovit, și-au implinit misiunea, acum e rândul celor germanice, cari în schimb vor fi subjugate de slavi.

«Și așa mai departe. Casa hunicilor din Croisset e inundată de miliție. Pân' acuma

nu ne putem plânge contra acestor domni. Și totuș, câtă durere! Câtă pierdere! Ce miserie!»

Caroline pentru durata războiului s'a mutat la Londra. «Vino iar pentru noi, draga mea Caro. Bunica ta îmbătrânește foarte mult. Sărmana te dorește și așa mare nevoie are de tine!... Eu cred că datoria te recheamă lângă ea acuma... Bărbatul tău încă-i trist din cauza absenței tale îndelungate... Ști că toate odaile casei Croisset sunt ocupate de Pruși?

«Dacă ași vrea să merg acasă, n'ar ști părinții unde să m'așeze».

Dintr'o altă scrisoare: «Croisset-ul n'a suferit pân' acuma nimic din cauza încuierărilor și îmi scrie bunica ta, că militarii streini au respectat în destul și ordinea biroului meu; cu toate acestea, pentru mine farmecul acestei odăi este pierdut. Pentru nimic în lume n'aș intra acuma acolo. Dacă-ai ști câtă durere-mi cauzează gândul că pe patul meu stau poate culcați chiuriaserii prusieni! Câtă furie și neputință!... E singură speranță îmi ține sufletul: Că am să părăsesc Franța pentru totdeauna care de acuma va fi imposibilă pentru oamenii culți. În ce abis moral și material va cădea aceasta frumoasă țeară».

«Ce e mai grozav în războiul acesta, e că te face să devii rău de tot. Inima mi-a devenit ca peatra de nesimțitoare și întâmplă-se azi orice, mă lasă indiferent.

»Știm, că blăstămul nostru până la moarte are să fie acela că nu vom mai vorbi de de altceva făr' de Prusieni... Astfel de lovituri să nu deprimeze și nimicească mintea... Societatea ivită acuma va fi republicană, în gândire militaristică, va să zică pentru mine indiferentă!

În scrisorile anului următor Flaubert se plânge mereu că sufletește suferă mult și se simte par'că toate cismele prusiene ar fi trecut peste creierii lui. La 1 Febr. 1871 îi scrie Carolinei: «Capitularea Parisului, la care am putut fi pregăliți, ne-a adus într'o situație imposibilă. Mai bucuros m'aș spânzura de năcaz. Regret că n'a pierit mai bine Parisul prin incendiu. Să zacă mai bine în miezul Franței o pată mare de cărbuni, de cât un oraș pompos, cu stăpâni streini. Ordinul legiunei de onoare nu am să-l mai pui pe piept, lipsind de acuma din dicționarul limbei franceze cuvântul onoare. Nici nu mă mai simt francez și am să-l întreb pe Turgeniev ce să fac să devin cetățean de stat rus».

Și așa mai departe din lungul șir al scrisorilor reese ura nemărginită, indignarea și rușinea lui Flaubert, pentru pata suferită de națiune.

Ear în urmă se plânge de boală. Pe lângă epilepsie suferă și de altă boală pe care el însuși o caracterizează astfel: «Sunt bolnav, nu pot să văd oamenii, acest spectacol mă nimicește, fiindcă văzând oameni mă indignez tot mai mult, par că văd tot — prusieni. Nu voi să văd oameni: sunt bolnav».

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

A apărut și se află de vânzare la administrația «Tribunei»

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös Jozsef,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus 10 fileri porto.

*Prăvălia de delicatose, băcănie,
vin, ceai, șampanie, rum, ape
minerale și salbătăciuni - a lui*

Dürr Gusztáv

ARAD — viz. viz. cu
Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

**Iși recomandă cele mai
proaspete delicatose cu pre-
țurite cele mai ieftine și ser-
viciul cel mai curat.**

Cumale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe
candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în paiț. HERINGI proas-
pete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgon-
zola, Strachino, Imperial și multe alte.

CĂRNĂRII
CONSERVE — — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert

„GENTRY-CLUB“
Casină, Törley și a renumitelor șampanii
franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-
aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO
care la gust și aromă e fără pereche, în pachete
originale de câte 1/2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

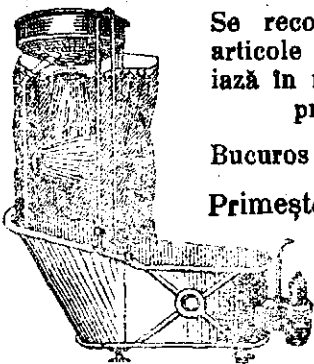
Asortiment colosal de bogat în tot
felul de

zaharicale diferite

aranjate
în cutii de lux, și — măsurate.

Hannauer Mihály

Tinicher de edificii și obiecte de lux, — în Arad, pe strada
Deák Ferencz No. 24. (lingă biserica reformată)

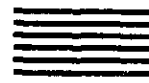

Se recomandă cu executarea a tot felul de
articole în bransa aceasta, pe cari le efectua-
iază în modul cel mai prompt și pe lângă
prețurile cele mai ieftin posibile.

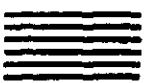
Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici,
acoperiri de case, etc, și tot
felul de confecțiuni și repara-
țiuni de tinichea.

Se caută un învățăcel.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o o o țurile cele mai avantajoase. o o o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stră-
mătoare de cereale, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Șettană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și figlării micii și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinării sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, att de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de re-
paraturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o o o o o o o și prompt. o o o o o o o

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 1.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata.

Tot așa primește spre efectuare ori-ce
lucrare ce se ține de această bransă.

Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din
provincie, se execută prompt și efin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: *Andrássy-tér*
: : : No. 13.

Palatul minorității. No. telefon 888.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF

ARAD

Atelier: *Bathyány-u.*
: : : No. 23.

Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

Lumina nouă!

Noutate!

Lumina nouă!

Pe teren gazopiric
cel mai bun succes
l-a avut până acum

lampa mercediana

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolen 20”
și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampa de masă; prin ceea-ce
cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolen. Recomand
aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.